

Akcioni plan Maputa

USVOJENO 27 JUNA 2014

UVOD

Države potpisnice potvrđuju svoju posvećenost okončanju patnje i žrtava izazvane protivpješadijskim minama za sve ljude za sva vremena, i teže da okončaju eru protivpješadijskih mina. Ove države članice nastoje da: održe strogo poštovanje normi Konvencije; osigurati da nema novih žrtava mina u područjima pod njihovom jurisdikcijom ili kontrolom; vidjeti da preživjeli učestvuju u svojim društvima na ravnopravnoj osnovi prema drugima; i obavezati se da će intenzivirati svoje napore da završe svoje vremenske obaveze sa hitnošću završavanja zahtjeva.

Akcioni plan Maputa ima za cilj značajan i održiv napredak u ostvarivanju ove ambicije tokom perioda od 2014. do 2019. godine, na osnovu uspjeha postignutih u okviru akcionih planova u Nairobiju i Kartaheni, uz priznavanje lokalnih, nacionalnih i regionalnih okolnosti u njegovoj praktičnoj primjeni. Države ugovornice će sprovoditi Akcioni plan Maputa na kooperativan, inkluzivan, starosposobni i rodno osjetljiv način i time nastojati za visok stepen koherentnosti, koordinacije i ekonomičnosti. Pored toga, oni će nastaviti da prepoznaju posebna partnerstva u univerzalizaciji i implementaciji Konvencije sa Ujedinjenim nacijama, Međunarodnim komitetom Crvenog krsta, Međunarodnom kampanjom za zabranu kopnenih mina i Ženevskim međunarodnim centrom za humanitarno deminiranje.

I. UNIVERZALIZACIJA

Priznavajući ogroman napredak koji je već postignut, a kako bi nastavili sa postizanjem univerzalnog poštovanja Konvencije i prihvatanja njenih normi, države ugovornice će preduzeti sljedeće akcije:

1. Države članice će promovisati formalno poštovanje Konvencije od strane država koje nisu članice Konvencije, redovno ih pozivaju da učestvuju na sastancima Konvencije i obavještavaju države ugovornice o praktičnim preduzetim koracima, kao što su formalizovane obaveze da ne koriste, proizvode ili prenose protivpješadijske mine, ili uništiti zaliha.
2. Države ugovornice će nastaviti da promovišu univerzalno poštovanje normi i ciljeva Konvencije, osude kršenje ovih normi i preduzmu odgovarajuće korake da okončaju upotrebu, skladištenje, proizvodnju i transfer protivpješadijskih mina od strane bilo kog aktera, uključujući i naoružane osobe -State glumci.

3. Države ugovornice će koordinirati svoje aktivnosti u cilju promovisanja Konvencije, uključujući i aktivnosti koje se preduzimaju na visokom nivou, putem bilateralnih kontakata u multilateralnim forumima i zahtijevaju od generalnog sekretara Ujedinjenih nacija kao depozitara da nastavi promovisanje univerzalizacije pozivajući se Države ne učestvuju u pristupanju Konvenciji što je prije moguće.

4. Podsjećajući da su u Maputu 1999. godine države potpisnice formalno izjavile da "kao zajednica posvećena okončanju upotrebe protupješađijskih mina, naša pomoć i saradnja prvenstveno će proći za one koji su predviđali upotrebu ovog oružja zauvijek kroz poštovanje i primenu Konvencije ", države potpisnice u promovisanju Konvencije će obavijestiti da će dati posebnu pažnju onim državama koje su se pridržavale ovih principa, prilikom razmatranja pružanja pomoći državama koje nisu članice Konvencije, uzimajući u obzir da će svaka zemlja pružati pomoć na osnovu sopstvenih prioriteta i principa, uključujući i vanredne situacije.

II. UNIŠTAVANJE ZALIHA

Eliminacija svih zaliha protupješađijskih mina će značajno doprineti sprečavanju dodatnih patnji i žrtava koje su nastale ovim oružjem. U cilju prevazilaženja stalnih izazova za postizanje ovog cilja što je prije moguće i sprečavanje dodatnih izazova kao i novih slučajeva nepoštivanja, države ugovornice će preduzeti sljedeće akcije:

5. Svaka država ugovornica koja je propustila svoj rok za ispunjavanje obaveza iz člana 4. obezbediće državama potpisnicama, preko predsjednika, do 31. decembra 2014. godine plan za uništavanje svih skladištenih antipersonalnih mina pod njegovom kontrolom ili nadležnosti što je pre moguće, a nakon toga zadržati države ugovornice da se upoznaju sa naporima da sprovedu svoj plan kroz godišnje izvještaje o transparentnosti i druga sredstva.

6. Svaka država ugovornica u procesu uništavanja njenih rezervnih antipersonalnih mina redovno će obavještavati države ugovornice putem godišnjih izvještaja o transparentnosti i drugim sredstvima, planovima za ispunjavanje svojih obaveza i postignutog napretka, isticanjem što je ranije moguće svake teme od zabrinutosti .

7. Svaka država ugovornica koja otkriva prethodno nepoznate zaloge nakon rokova za uništavanje zaliha će obavjestiti države ugovornice što je prije moguće, podnjeti odgovarajuće informacije kako to zahtijeva Konvencija, te uništiti ove protupješađijske mine kao hitni prioritet i ne kasnije od šest meseci nakon izveštaja o njihovom otkrivanju.

III. UKLANJANJE MINA

Postignut je značajan napredak u uklanjanju mina, a gotovo 30 država potpisnica je završilo sprovođenje svojih obaveza. Međutim, skoro jednak broj država članica još uvijek je u procesu ispunjavanja rokova za razminiranje, od kojih su većina produženi rokovi. Metode i sredstva

identifikacije, čišćenja ili oslobađanja područja na kojima se zna ili na kojima se sumnja da sadrže protupješađijske mine na najefikasniji način značajno su poboljšani. U cilju postizanja završetka od strane svih država članica što je prije moguće, a najkasnije do odgovarajućih rokova za odobravanje, države ugovornice će preduzeti sljedeće radnje:

8. Svaka država ugovornica sa trenutnim obavezama za uklanjanje mina će preduzeti sve razumne napore kako bi što prije dovela do kvantifikacije i kvalifikacije svog preostalog izazova implementacije, te izvještava ove informacije putem izvještaja o transparentnosti iz člana 7. do 30. aprila 2015. godine i godišnje nakon toga. Ove informacije treba da identifikuju precizne perimetre i lokacije, u meri u kojoj je to moguće, svih područja pod njenom jurisdikcijom ili kontrolom koja sadrže protupješađijske mine i zbog toga zahtevaju čišćenje i za koje se sumnja da sadrže protupješađijske mine i stoga zahtevaju dalje istraživanje. Ove informacije treba da budu uključene u nacionalne planove deminiranja i relevantne šire planove razvoja i rekonstrukcije.

9. Svaka država ugovornica sa tekućim obavezama za uklanjanje mina će što je prije moguće osigurati da su najvažniji standardi, politike i metodologije za izdavanje zemljišta u skladu sa Međunarodnim standardima protivminskog djelovanja Ujedinjenih nacija, a primjenjuju se na punu i usmjerena implementacija ovog aspekta Konvencije. Ove metodologije za otpuštanje zemlje će biti zasnovana na dokazima, odgovorna i prihvatljiva za lokalne zajednice, uključujući i kroz učešće pogođenih zajednica, uključujući žene, djevojčice, dečake i muškarce, u procesu.

10. Svaka država ugovornica koja je prijavila minirana područja pod njenom jurisdikcijom ili kontrolom, obezbediće smanjenje rizika od mina i programe obrazovanja, u sklopu širih procjena rizika i aktivnosti smanjenja rizika prema populaciji sa najvećim rizikom. Ovi programi će biti odgovarajući za uzrast i rodno osetljivi, usklađeni sa važećim nacionalnim i međunarodnim standardima, prilagođenim potrebama zajednica pogođenih minama i integriranim u aktivne aktivnosti protivminskog djelovanja, odnosno prikupljanje podataka, odobrenje i pomoć žrtvama, po potrebi.

11. Sve države potpisnice će primjeniti preporuke koje je usvojio dvanaesti sastanak država potpisnica, koji su sadržani u članku "Razmišljanja o procesu proširenja člana 5. o osiguranju da se visoki kvalitet zahtjeva za produženim rokovima za razminiranje i dalje podnose, da se kvalitetne analize ovih zahtjeva i dalje pripremaju i da se zadružno angažovanje država članica koje implementiraju član 5, nastavlja nakon što su odobreni zahtjevi.

IV. POMOĆ ZA ŽRTVE

Države članice su posvećene punoj, jednakoj i efikasnoj participaciji žrtava mina u društvu. Akcije preduzete u skladu sa ovom Konvencijom da bi ispunile svečano obećanje žrtvama mina

pokazale su se vitalnim i obavezama iz Akcionog plana Kartahene i ostanu valjane i treba da se ponašaju. Angažovanje u drugim domenima takođe je neophodno s obzirom na razumevanje država članica da bi pomoć žrtvama trebalo integritati u šire nacionalne politike, planove i zakonske okvire u vezi sa pravima osoba sa invaliditetom, zdravstva, obrazovanja, zapošljavanja, razvoja i smanjenja siromaštva. U tom kontekstu i radi adresiranja pomoći žrtvama iste preciznosti i intenziteta kao i za druge ciljeve Konvencije i kako bi se osiguralo da širi okviri postanu žrtve mina, države ugovornice će preduzeti sljedeće akcije:

12. Svaka država ugovornica sa žrtvama mina u područjima pod njenom jurisdikcijom ili kontrolom, na način koji uzima u obzir podatke o polnoj i starosnoj strukturi, će učiniti sve od sebe da proceni potrebe žrtava mina, dostupnost i praznine u službama i podrške i postojeće ili nove zahtjeve za aktivnosti invaliditeta, zdravstva, obrazovanja, zapošljavanja, razvoja i smanjenja siromaštva potrebnih za zadovoljavanje potreba žrtava mina i upućivanje žrtava na postojeće usluge gdje je to moguće.

13. Na osnovu svojih procena, svaka država ugovornica sa žrtvama mina u područjima pod njenom jurisdikcijom ili kontrolom će učiniti sve što je moguće da saopšti državama ugovornicama, uključujući i godišnji izvještaj o transparentnosti, kako je to primjenjivo, do 30. aprila 2015. godine, vremenski ograničene i mjerljive ciljeve koje želi postići primjenom nacionalnih politika, planova i zakonskih okvira koji će konkretno doprinijeti punom, jednakom i djelotvornom učešću žrtava mina u društvu. Svake godine ovi ciljevi treba ažurirati, nadgledati njihovu implementaciju i napredak u njihovom sprovođenju prijavljivati državama ugovornicama.

14. Na osnovu svojih procjena, svaka država ugovornica sa žrtvama mina u područjima pod njenom jurisdikcijom ili kontrolom će učiniti sve od sebe da saopšti državama ugovornicama, uključujući i godišnji izvještaj o transparentnosti, kako je primjenjivo, do 30. aprila 2015. godine, poboljšanja koja su bila napravljena ili će biti izvršene na osnovu invaliditeta, zdravlja, socijalne zaštite, obrazovanja, zapošljavanja, razvoja i siromaštva planove za smanjenje, politike i pravni okviri potrebni za zadovoljavanje potreba žrtava mina, kao i budžetima namenjenim za njihovo sprovođenje. Svake godine napore za implementaciju ovih planova, politika i pravnih okvira i njihova poboljšanja treba dostaviti državama ugovornicama.

15. Svaka država ugovornica sa žrtvama mina u područjima pod njenom jurisdikcijom ili kontrolom, uzimajući u obzir svoje lokalne, nacionalne i regionalne okolnosti, učiniće sve od sebe kako bi jačala lokalne kapacitete, poboljšala koordinaciju sa subnacionalnim entitetima kao relevantna i odgovarajuća i povećala dostupnost pristupa i dostupnosti odgovarajućim sveobuhvatnim uslugama rehabilitacije, mogućnostima ekonomskog uključivanja i mjerama socijalne zaštite za sve žrtve mina, bez obzira na njihov pol i starost. Ovo podrazumijeva uklanjanje fizičkih, socijalnih, kulturnih, ekonomskih, političkih i drugih barijera, uključujući širenje kvalitetnih usluga u ruralnim i udaljenim područjima i posebnu pažnju na ranjive grupe.

16. Svaka država potpisnica, a posebno svaka od žrtava mina u područjima pod njenom jurisdikcijom ili kontrolom, uradiće sve što je u njenoj mjeri da unapredi kapacitete i osigura uključivanje i puno i aktivno učešće žrtava mina i njihovih reprezentativnih organizacija u svim pitanjima koja ih pogađaju, posebno što se tiče nacionalnih akcionih planova, zakonskih okvira, politika, mehanizama implementacije, praćenja i evaluacije.

17. Sve države potpisnice će iskoristiti svaku priliku da podignu svijest o imperativu da se zadovolje potrebe i garantuju prava žrtava mina na način koji osigurava starost i rod, uključujući i angažovanjem u radu međunarodnog, regionalnog i nacionalnog čovjeka prava, zdravstvenu zaštitu, rad i druge forume, instrumente i domene.

18. Svaka država ugovornica sa žrtvama mina u područjima pod njenom jurisdikcijom ili kontrolom će učiniti sve od sebe da unaprijed podnese sljedeću konferenciju o reviziji o merljivim poboljšanjima u dobrobiti i garantovanju prava žrtava mina, izazovima koji ostaju i prioritete za pomoć kao relevantne.

V. MEĐUNARODNA SARADNJA I POMOĆ

Iako je svaka država ugovornica odgovorna za sprovođenje Konvencije u područjima pod njenom jurisdikcijom ili kontrolom, zajednički ciljevi Konvencije mogu biti unapređeni kroz unapređenu saradnju. U cilju značajnog poboljšanja saradnje između onih koji traže pomoć i onih koji su u poziciji da pruže pomoć, države ugovornice će preduzeti sledeće akcije:

19. Svaka država ugovornica koja traži pomoć će učiniti sve da demonstrira nacionalno vlasništvo na visokom nivou u ispunjavanju obaveza iz Konvencije, uključujući: održavanje interesa na visokom nivou u ispunjavanju obaveza iz Konvencije; osnaživanje i pružanje relevantnih državnih entiteta ljudskim, finansijskim i materijalnim kapacitetima za izvršavanje svojih obaveza prema Konvenciji; artikulišu mere koje će njeni državni subjekti preduzeti da primjenjuju relevantne aspekte Konvencije na najklupljem, efikasnijem i najkorisnijem načinu i planiraju prevazilaženje bilo kakvih izazova koje treba riješiti; i redovno značajno nacionalno finansijsko posvećenost državnim programima za primjenu Konvencije.

20. Sve države članice koje su u poziciji da to učine efikasno će iskoristiti sve moguće načine kako bi podržale države ugovornice koje traže pomoć u uklanjanju mina; obrazovanje o riziku od mina; uništavanje zaliha; usvajanje odgovarajućih mjera za sprovođenje nacionalne politike; kao i zadovoljavanje potreba žrtava i garantovanje njihovih prava. Što se tiče pomoći žrtvama, to uključuje pružanje ciljane pomoći i podržavanje širih napora u cilju poboljšanja okvira koji se odnose na prava osoba sa invaliditetom, zdravstvo, obrazovanje, zapošljavanje, razvoj i smanjenje siromaštva.

21. Države ugovornice koje su u poziciji da pruže pomoć i one koji traže pomoć, tamo gdje je to relevantno i koliko je to moguće, sklapaće partnerstva za okončanje, a partneri navode svoje odgovornosti jedni s drugima, artikulišući vremenski- vezane ciljeve i ciljeve, donošenje

finansijskih ili drugih obaveza, ako je to moguće na višegodišnjem nivou, i redovno angažovanje u dijalogu o napretku i izazovima u ispunjavanju ciljeva.

22. Države ugovornice koje su u poziciji da pruže pomoć će podržati planove i programe koji su obavješteni relevantnim i tačnim informacijama o kontaminaciji i socio-ekonomskom uticaju antipersonalnih mina - uključujući i informacije koje se prikupljaju od pogođenih žena, djevojčica, dječaka i muškarci, i analizirani su sa rodne perspektive - i koji promovišu i podstiču rodnost.

23. Sve države potpisnice će razvijati i promovisati bilateralnu, regionalnu i međunarodnu saradnju, uključujući saradnju između Jug-Jug i dijeliti nacionalna iskustva i dobre prakse, resurse, tehnologiju i stručnost za primjenu Konvencije.

24. Sve države ugovornice će, kako smatraju korisnim, doprinijeti alatu za razmjenu informacija "Platforma za partnerstva" i pružiti nove ili ažurirane informacije o njihovim potrebama za pomoć ili pomoći koja oni mogu ponuditi, kad je to moguće, u cilju daljeg jačanja partnerstva i podržavanja pune primjene Konvencije.

VI. TRANSPARENTNOST I RAZMENA INFORMACIJA

Države potpisnice priznaju da su transparentnost i otvorena razmjena informacija, kroz formalne mehanizme prema Konvenciji i druga neformalna sredstva, od suštinskog značaja za postizanje ciljeva Konvencije. Države članice takođe priznaju da dijalog koji se informira tačnim i visokokvalitetnim informacijama može podržati saradnju i pomoć i ubrzati implementaciju Konvencije. U tom cilju, države ugovornice će preduzeti sljedeće akcije:

25. Sve države članice će godišnje pružati visokokvalitetne i ažurirane informacije, kako to zahtijeva Konvencija, i pružaju dodatne informacije na dobrovoljan način. Tamo gde je to primjenjivo, one države ugovornice bez obaveza sprovođenja će koristiti pojednostavljene alate za ispunjavanje obaveza iz člana 7.

26. Države ugovornice će na osnovu dobrovoljnih informacija iskoristiti informacije koje se pružaju u cilju angažovanja u dijalogu u cilju unapređenja saradnje i pomoći, kao i sveukupne primjene Konvencije. Ovo će doprinijeti razmjeni informacija efikasnim instrumentom upravljanja u podršci implementaciji svih obaveza Konvencije.

27. Svaka država ugovornica koja je zadržala protupješađijske mine iz razloga dopuštenih Konvencijom redovno će razmatrati broj zadržanih protivpožarnih mina kako bi se osiguralo da oni predstavljaju minimalni broj koji je apsolutno neophodan za dozvoljene svrhe, uništiti sve one koji premašuju taj broj, gde je to moguće istražiti dostupne alternative upotrebi žive antipersonalne mine za obuku i istraživačke aktivnosti. Države članice će godišnje izvještavati, na dobrovoljnoj osnovi, o planovima i stvarnoj upotrebi zadržanih protivpožarnih mina koje objašnjavaju bilo kakvo povećanje ili smanjenje broja zadržanih protivpožarnih mina.

VII. MJERE ZA ZAŠTITU ODGOVORNOSTI

Tokom perioda od 2014-2019. Godine, države ugovornice će i dalje biti vođene saznanjima da će kolektivna saradnja pomoći u pružanju pomoći i kontinuiranoj usklađenosti svake države ugovornice sa Konvencijom. U tom cilju, države ugovornice će preduzeti sljedeće akcije:

28. U slučaju navodnog ili poznatog nepoštivanja zabrane Konvencije, dotična država ugovornica će pružiti informacije o stanju svim državama članicama na najbrži, sveobuhvatniji i transparentniji način i raditi zajedno sa drugim državama članicama u duhu saradnje kako bi se pitanje razriješilo na ekspeditivan i efikasan način, u skladu sa članom 8.

29. Svaka država ugovornica koja to još nije uradila, što prije, a najkasnije do četvrte revizijske konferencije, preduzme sve odgovarajuće zakonske, administrativne i druge mjere kako bi spriječila i suzila bilo kakvu aktivnost koja je zabranjena Konvencijom koju je preduzela lica ili na teritoriji pod njenom jurisdikcijom ili kontrolom. Države ugovornice će izvještavati o takvim mjerama koje zahtijevaju Konvencija i nakon toga obavještavaju države ugovornice o korištenju takvih mjera kako bi odgovorile na slučajeve navodne ili poznate neusaglašenosti sa zabranama Konvencije.

VIII. PODRŠKA IMPLEMENTACIJI

Države članice su razvile inovativne mehanizme za primjenu Konvencije i pokazale veliku fleksibilnost u prilagođavanju ove mašine kako bi se osiguralo da ona odgovara potrebama koje se razvijaju. Države članice su jasno stavile do znanja da zadržavaju potpunu nadležnost nad mehanizmima koje su uspostavili, uključujući i ostala posvećena nadgledanju i finansiranju ove mašine. U tom cilju, države ugovornice će preduzeti sljedeće akcije:

30. Sve države članice koje su u poziciji da to urade, obezbjede neophodna finansijska sredstva za efikasno funkcionisanje Jedinice za podršku implementaciji i preuzmu odgovornost za mehanizme koje su uspostavili.

31. Države ugovornice će koristiti sinergije sa drugim relevantnim instrumentima međunarodnog humanitarnog prava i zakona o ljudskim pravima.